

PRÆDIKEN PINSEDAG 20. MAJ 2018
VESTER AABY KL. 9 – AASTRUP KL. 10.15
Tekster: Jer. 31,31-34; Ap.G. 2,1-11; Joh. 14,15-21
Salmer: 290,289,291,835,287

Kom, Helligånd, og vidne giv
I mig, at Jesus er mit liv,
Og at jeg intet andet ved
End Jesus mig til salighed!

Den 17. maj 1943 døde præsten Anders Nørgaard i Vejstrup 64 år gammel.

Det var altså i torsdags 75 år siden.

Anders Nørgaard var pinseprædikant. Det og jubilæet er anledning til, at han får lov til at indlede en prædiken Pinsemorgen, selv om han med garanti ikke ville have brudt sig om det.

Nørgaard var pinseprædikant fordi han var Grundtvig-fortolker og Grundtvig-forsker. Det siges jo somme tider, at Brorson er julens digter, Kingo er påskens digter og Grundtvig er pinsens digter.

Det er vi da heller ikke i tvivl om, når vi indleder gudstjenesten pinsemorgen med at synge ”I al sin glans nu stråler solen” Den ville vi meget nødig være foruden. Den fletter pinsens budskab sammen med vores danske forår og sommer.

Gør pinsen nærværende. Viser os det usynlige i det synlige. Det var netop også et af Anders Nørgaards mange ærinder i det grundtvigske.

For det vigtigste i pinsens budskab er usynligt. Vi kan ikke se Helligånden.

Men den skaber menigheden.

Samler mennesker omkring det glædelige budskab om Guds kærlighed i verden.

Synligt og usynligt er begreber, vi normalt forbinder med eventyrverdenen. Heltene i beretningerne fra Folkeeventyrerne og frem til Harry Potter har af og til brug for ikke at kunne ses. Sådan kan vi andre ikke færdes i verden. Vi siger somme tider, at vi har lyst til at være en flue på væggen, eller vi kan have lyst til at forsvinde i et musehul. Men vi ved godt, at det ikke kan lade sig gøre i det, vi kalder for virkeligheden.

Den, synlige, målbare virkelighed.

Og vi ved også godt eet eller andet sted, at det pinsen handler om er noget, der netop ikke er synligt og målbart.

Derfor er pinsen ofte havnet i bunken med det uforståelige. Det ubegribelige.

Det sidste er rigtigt nok, hvis man tænker efter, hvad ordet betyder. Man kan netop ikke gribe Pinsen. Som man ikke kan gribe et vindpust. Man kan udnytte det, men man kan ikke holde det i sin hånd.

Et vindpust kan i sagens natur ikke stå stille uden at forsvinde. Men vi kan se, at det er der, når møllernes vinger snurrer for vore øjne. Vi kan se, det har været der, når stormen har væltet træer eller huse.

Så viser det synlige for vore øjne, at der har været noget på færde, som vi ikke kan se.

Vi kan se det i øjnene på de brudepar, der traditionelt forbindes med Pinselørdag. Vi kan se, at der har været noget på færde, som ikke kan standses uden at forsvinde.

Sådan lader præsten Anders Nørgaard os se Grundtvigs opfattelse af, hvad en menighed er.

Vi kender begrebet menighed fra forskellige sammenhænge. Menighedsråd, menighedspleje og som betegnelse for de mennesker, der er samlede til gudstjeneste.

Men alle disse måder at bruge begrebet menighed på er for Nørgaard og Grundtvig noget, der er kommet til senere.

For det, der har startet det hele kan vi ikke se. Derfor kan de to herrer kalde Guds menighed for usynlig.

Som vi i dag må kalde Helligånden usynlig.

Der kom fra Himlen en lyd som af et kraftigt vindstød og den fyldte hele huset, hvor de sad.

En lyd, et vindpust.

Skabte den første menighed.

Men vindpustet selv, Ånden fra Gud kunne ikke ses.

Først da den ruskede i hus og mennesker blev den synlig.

Først da kærligheden fandt vej til to menneskers øjne kunne den ses.

Men den forbliver altid Guds.

Ånden blæser, hvorhen den vil, siger Jesus næste søndag til Nikodemus.

Derfor kan vi aldrig lade vinden blæse baglæns.

Vi kan aldrig samles som menighed og sikre os, at Ånden er tilstede.

Det kan vi kun håbe på.

Det er pinsens betingelser. Ånden blæser fra Gud til mennesker.

Aldrig omvendt.

Til gengæld er dagens evangelium budskabet om, **at** den blæser.

Til evig tid.

Pinsebudskabet som vi før hørte det fra Apostlenes Gerninger er beretningen om den første menighed. Pinsedag kaldes derfor også for kirkens fødselsdag.

Vi hører ikke, hvor disse mennesker gik hen bagefter. Vi gætter på, at de gik hjem og fortalte, hvad de havde modtaget. På den måde bredte budskabet sig ud til alverdens tungemål sådan som vi hører det i dag. Flettede sig ind i det bestående og gav det nyt lys. Nyt liv.

Det er derfor Grundtvig kan bruge det danske forår og den danske sommer i sin pinsesalme ”I al sin glans nu stråler solen” Netop fordi den beskriver alt det, vi holder så meget af i disse dage.

Alt det vi modtager ved blot at kigge ud ad vinduet eller at gå en tur.

Alt det synlige for vore øjne.

Vi ved ikke, hvorfor vi kan mærke foråret gøre os glade, når det sker. Vi hører fugletungers lyd. De synger overhovedet ikke for os, men for hinanden. Alligevel kan vi frydes.

Alligevel griber det synlige og det hørlige fat i det usynlige og uhørlige inden i os.

Og skaber en helhed.

Vi kan kun tale om Helligånden i billeder. Vi ved godt, at billeder altid vil forblive billeder. Et berømt billede forestiller en pibe, hvor der nedenunder står ”Dette er ikke en pibe” Det undrer man sig over, når man ser billedet, indtil man husker. Nej, det er det ikke. Det er et billede.

Og man kan ikke lave en pibe af et billede. Den skal være af træ eller noget andet.

Derfor kan man heller ikke skabe Helligånden ved at samle en menighed eller bygge en kirke. Det var det, Anders Nørgaard blev berømt og berygtet på at sige til sin samtid og i dag får lov til at sige til os. Uanset hvor flotte kirker, der bygges og uanset hvor mange mennesker, der samles i dem, kan man aldrig hente Helligånden ned.

Den blæser, hvorhen den vil.

Vi kan som vinden aldrig gå baglæns.

Ånden må og skal altid komme først.

Pinsedags glædelige budskab er, at Gud har bestemt, at Helligånden kommer til mennesker.

Kommer bag på mennesker.

Som foråret kan komme bag på os, når æbleblomsterne drysler og som kærligheden kan komme bag på mennesker, når de mindst venter det.

Gud har besluttet, at Helligånden skal møde mennesker fra livets begyndelse.

Ved dåben. Pinsedag var også fra de allerførste kristnes tid dåbsdag.

Kun ved badet og ved bordet hører vi Guds ord til os, blev Anders Nørgaards motto gennem livet. Verslinjen stammer

igen fra Grundtvig. Ved døbefont og nadverbord er Ånden til stede. Hvad enten kruset er af ler eller af drevet sølv.
Opvågner, alle dybe toner,
Til pris for menneskets forsoner!
Forsamles, alle tungemål
I takkesangens offerskål!
Istemmer over Herrens bord
Nu menighedens fulde kor.
Ånden samler sig en menighed på jord. Og sender mennesker ud i foråret med Guds velsignelse.
Det virker alt, den Ånd som taler.

Glædelig Pinse.

AMEN